



# Skärgårdsstrafikanten

Nr 3/2011

Organ för Skärgårdens trafikantförening

Årgång 47



## LJUSA DAGAR FÖRSVINNEN FORT

**Man tycker inte det var länge sedan det var Skärgårdsbåtens Dag och alla rederiernas sommarturlistor började gälla. En sommar, som man som vanligt tycker är alldeles för kort. Har vi tur kanske sommaren kan dröja kvar några extra dagar in på hösten.**

Skärgårdsbåtens dag samlade som vanligt många älskare av denna möjlighet att i gemenskap åka till ett gladeligt mötande Vaxholm. Vi har fått flera förslag hur vi ytterligare ska kunna utveckla detta signum för Trafikantföreningen och den instundande sommaren. Vi tar till oss och försöker använda oss av dem. Inget arrangemang är så trevligt att det inte kan bli ännu trevligare.

Trots allt närmar sig slutet på sommaren eftersom vi med detta nummer av vår "lilla skrift" bifogar höstturlistorna. En klar påminnelse om verkligheten för oss alla men många av oss fortsätter att nyttja fördelarna med att kunna vistas i vår vackra skärgård under en allt större del av året. Inför instundande höst och Landstingets budgetarbete har föreningen all anledning att bevaka förutsättningarna för kommande års trafik i skärgård och Mälaren.

Vi har alltsedan hösten 2010 uppmärksamt följt händelseutvecklingen kring Waxholmsbolaget. Med stor oro kan föreningen konstatera att den uppkomna situationen rörande organisatoriska frågor, upphandlingar samt VD-byte inte gagnar trafiken, rederiet, definitivt inte resenärerna, boende och besökande i skärgården.

I samband med Skärgårdsbåtens Dag gjorde föreningen ett pressmeddelande som vi återger här: "Landstinget avsäger sig det direkta ansvaret för skärgårdstrafiken Waxholmsbolagets verksamhet kan bli ett privat monopol! Skärgårdstrafikens organisering har åter blivit föremål för debatt. Trafikantföreningen menar att en bra skärgårdstrafik är ett måste om man ska kunna leva upp till begreppet "En levande skärgård".

Landstinget måste med Waxholmsbolaget och dess centralpunkt på Blasieholmen även i framtiden ha ansvar för trafikutsättning och tidtabeller. Det är en väsentlig uppgift att samverka med de olika småskaliga rederier som finns i trafikområdet, vars trafik annars hotas. Vi förutsätter att skärgårdstrafiken i allt väsentligt även i framtiden får samma utformning som idag med en fortsatt utveckling, utbyggnad och ytterligare förbättring av trafiken."

Vi kan notera att även på VD-posten har ytterligare byte skett. Denna turbulens kring bolaget ger inga positiva signaler. Vi menar att alla goda krafter borde läggas på att fortsätta utvecklingen av skärgårds- och Mälartrafiken i samarbete med befintliga, och framtida, rederier på ett för de olika resenärgrupperna så gynnsamt sätt som möjligt. Waxholmsbolaget har gått igenom stora förändringar de senaste åren och det är angeläget att rederiets organisation i stället kan få en välbehövlig förstärkning, arbetsro och möjlighet att återuppta en långsiktig planering av trafiken, tonnage och övriga spörsmål som rör passagerarsjöfart. Föreningen kommer självfallet att följa utvecklingen, göra uppvaktningar hos de olika partiernas företrädare i landstinget för att klargöra vår uppfattning.

Glädjande nog har "Nya snabba resvägen", **Sjövägen**, som möjliggör en snabb resväg med båt för dem som behöver resa från/till Lidingö, Nacka eller Nybroplan en stor framgång. Denna satsning förutsätter vi får en uppföljning och utveckling genom fler båtlinjer i Saltsjön och på Mälaren etableras. **Sjövägen** ger en möjlighet att se Stockholm från den vackra sidan, sjösidan, och Du kan nyttja SL:s periodbiljetter, exempelvis 30-dagarsbiljett.

Vid höstens Trafik- respektive Bryggråd kommer vi att lämna all den information som vi kan få vad gäller den fortsatta hanteringen och utvecklingen kring av trafiken i Stockholms skärgård. Datum för respektive rådslag: se sista sidan av Skärgårdstrafikanten.

*Bengt Adamsson, ordförande*





# SKÄRGÅRDSBÅTENS DAG

## Ett bättre sätt att uppleva en försommarkväll finns inte

Den 8 juni 2011 samlades 8 fartyg vid Strömkajen. Förutom de sedan länge utlovade deltagarna, ångfartygen *Storskär*, *Norrskär*, *Mariefred* och *Blidösund* samt motorfartygen *Västan*, *Angantyr* och *Söderarm*, fick vi glädjen att med kort varsel hälsa ångfartyget *Saltsjön* välkommen i kortegen till Vaxholm. Det var en återkomst som väckte berättigad uppmärksamhet, *Saltsjön* deltog senast 2006 och det året gjorde fartyget i övrigt endast ett fåtal resor. Därefter låg *s/s Saltsjön* upplagd fram till september 2010 då båten plötsligt kom under ånga och gjorde förhyrningsresa samt ett par utfärder. Längre såg det ut som *Saltsjön* skulle ligga helt upplagd under 2011 men i mitten av maj kontaktades Skärgårdens trafikantförening av *Saltsjöns* ägare som gärna såg att ångfartyget kunde delta vid Skärgårdsbåtens Dag.

En mycket vacker och mild försommarkväll firades så Skärgårdsbåtens Dag och förutom de deltagande fartygen, fanns också ångfartyget *Ejdern* på plats i Stockholm för att följa kortegen till Vaxholm. I kortegen fanns givetvis också *Blidösund*, som så ofta. I år firas det fartygets 100-årsjubileum. På kajen i Vaxholm möttes fartygen av tusentals besökande som fick uppleva skärgårdsstaden visa sig från sin bästa sida. Den minnesvärda kvällen blev en underbar inledning på sommaren och väcker glada minnen från en årtid när kvällarna är ljusa och ljumma, när nu hösten gör sig påmind, allt mörkare och kyligare.





# En oviss framtid i skärgårdstrafiken

## men båtarna går som de ska — även hösten 2011

**Skärgårdstrafiken brukar vara händelserik och de gångna månaderna utgör alls inget undantag. Sedan vårnumret av Skärgårdstrafikanten har en vår och en sommar passerat, de mest intensiva månaderna under trafikåret. Mest intensiva har dock turerna kring Waxholmsbolaget varit, en oviss situation under 2011 som inte står de omvälvande åren 1959 och 1967 långt efter.**

Våren inleddes vid påsk och trafiken kunde komma igång efter vintern men all is hade inte gett med sig i skärgården varför turer på sträckan mellan Lillsved-Örsö-Edö-Norra Ingmarsö fick ersättas med isgående tonnage och även i norra skärgården fick vissa justeringar göras vilket berörde traden Solö-Furusund samt trafiken i Blidösundet där isen ännu låg.

Årets mest intensiva trafikhelg, midsommarhelgen, inleddes torsdagen den 23 juni då om eftermiddagen tillströmningen av passagerare ökade och ett stort antal extrabåtar förstärkte trafiken. Samtidigt som Strömkajen var full av förväntansfulla resenärer på väg ut i skärgården för midsommarfirande kom beskedet att Waxholmsbolagets VD Göran Gunnarsson lämnat sin post med omedelbar verkan. Rederiets VD, Göran Gunnarsson, som fram till den 23 juni också var VD för Storstockholms Lokaltrafik, hade innehaft sin post i rederiet i exakt fem månader. Under denna korta tid hann Göran Gunnarsson i alla fall med att hålla ett uppskattat anförande vid Skärgårdens trafikantförenings årsmöte. SL:s vice VD Madeleine Raukas blev i samband med Gunnarssons avgång tillförordnad VD och fick på köpet även överta som tf VD i Waxholmsbolaget. I början av juli påbörjades en rekryteringsprocess av en ny VD och det förefaller i nuläget som om rederiets ägare, Stockholms läns landsting, tillsvidare ämnar fortsätta det omtvistade uppslaget med en gemensam VD för SL och Waxholmsbolaget.

Vid årsskiftet 2010–2011 ersattes Waxholmsbolagets dittillsvarande bolagsstyrelse med en trafiknämnd, gemensam med SL och färdtjänsten, i landstinget med 34 politiska företrädare. Till denna nämnd inrättades en beredning för sjötrafik. Under våren har ett nytt upplägg för upphandling av skärgårdstrafiken förberetts. Det har uppenbarligen rått en djup oenighet i landstingets politiska ledning hur stor del av verksamheten den förestående upphandlingen skall omfatta. Ett förslag till inriktningsbeslut för utformningen av den förestående upphandlingen, blev inte ens behandlat vid trafiknämndens möten i juni och förslaget förväntas nu omarbetas för att på nytt underställas trafiknämnden under hösten 2011.

Alltmedan de organisatoriska förändringarna i skärgårdstrafiken ständigt möter nya prövningar, går båtarna som vanligt och inte minst under sommaren 2011 då det verkliga var full fart i trafiken från tidiga morgonen till sena kvällen under sommarens alla dagar, men med ett undantag. Måndagen den 25 juli låg fartygen stilla under en minut kl. 12.00 i stillhet för att hedra offren i de två attentaten i Oslo och på Utøya fredagen den 22 juli.

Vädret har varit väldigt varierande under sommaren men i allt väsentligt kommer nog sommaren att gå till historien som en varm och tämligen solig årstid. Flera dagar har alla tillgängliga extrabåtar fått sättas in i trafiken och trafikledningen har fått omdisponera tursatta fartyg för att få med alla passagerare som har velat uppleva sommaren i skärgården. Den mycket goda tillströmningen av passagerare har inte bara påverkat Waxholmsbolagets fartyg, i väl så stor utsträckning har Cinderellabåtarna behövt extrabåtar, bland annat har fartygen *Prinsen*, *Sjösaga*, *Askungen*, *Evert Taube* och *Eskil* fått assistera de två Cinderellabåtarna. I egen regi har m/s *Kanholmen* under sommaren trafikerat Lillsved-Södra Grinda och efter trafikdagens slut en tur från Grinda till Vaxholm. Den turen har varit välbehövlig dagar då Waxholmsbolagets och Cinderellabåtarnas kapacitet inte har räckt till för alla besökande som har velat lämna ön sent om eftermiddagen.

Några av sommarens dagar har varit väldigt blåsiga vilket har varit till förtret för skärgårdsbåtarna som då drabbats av förseningar samt problem vid anlöp vid bryggor. Trafiken har varit förskonad från incidenter men fredagen den 8 juli hade ångfartyget *Storskär* en smärre grundkänning i samband med ett anlöp vid Strömkajen. Under påföljande tur märktes problem varvid resan fick avbrytas redan vid Hasseludden och alltmedan resenärerna fick fortsätta med m/s *Roslagen*, gick *Storskär* till Tenö varv där det kunde konstateras att två propellerblad hade skadats. Skadorna var inte värre än att det kunde bedömas att fartygen skulle kunna klara av att vara i trafik och skadorna skall åtgärdas först efter säsongens slut. Den lätt deformerade propellern har medfört en något minskad manöverförmåga och för att inte fresta på anläggningen har ångmaskinen körts på ett något lägre varvtal än vad som är brukligt.

Under sommaren har ett par driftsavbrott har drabbat m/s *Söderarm* vilket bland annat har medfört ett varvsbesök. En dag togs fartyget ur ordinarie program men fick istället göra god tjänst som extrabåt. Under några dagar var m/s *Silverö* ur trafik och fartygets intensiva trafikprogram fick genomföras med andra fartyg, å andra sidan har *Silverö* fått rycka in och hjälpa till när andra fartyg har drabbats av tekniska problem eller varit fullsatta och en extrabåt har behövts.

År 2011 firades ångfartyget *Blidösunds* 100 års jubileum, bland annat med en specialutfärd till Blidösundet den 18 juni, då i sällskap med det fartyg, *Waxholm III*, som *Blidösund* byggdes för att konkurrera med till bryggorna på Blidö och Yxlan.





Den 6 augusti fick de boende på de stora öarna i norra skärgården återigen gå man ur huse för att fira *Blidösund*, och det jubilerande ångfartyget möttes av mycket folk, vid bryggorna, hurrarop och hyllningssånger som visar vilket starkt stöd fartyget har kring Blidösundet, ett stöd som ångfartyget *Blidösund* säkert kan ha både behov och glädje av i framtiden.

Sommarturlistan slutar att gälla söndagen den 21 augusti men för ett fartyg slutar trafiksäsongen 2011 en vecka tidigare. Nestorn i landstingets skärgårdstrafik, m/s *Västana*, togs ur trafik den 15 augusti för att därefter bege sig till Simrishamn där en omfattande renovering skall genomföras under hösten 2011, vintern och våren 2012. Vid varvsbesöket skall *Västana* utrustas med nytt maskineri, ett dieselelektriskt maskineri, allmän översyn av teknisk utrustning, styrsystem, elsystem, omfattande plåtbyte, nytt däck på huvuddäck samt utrustas med handikapptoilet. Så långt är den planerade renoveringen värd allt beröm. Något mer fundersam kan man bli över de planer som hotar att förändra fartygets utseende, bland annat planeras att ta bort de uppskattade inbyggnaderna av främre delen av gångborden på övre däck. Inbyggnaderna har varit ett välbekant signum för fartyget sedan moderniseringen 1945 men efter nära sjuttio år kan dessa komma att försvinna. Den har en kulturhistorisk betydelse för fartyget och är ett uppskattat skyddat uteutrymme blåsiga och regniga dagar. Som skäl för att ta bort inbyggnaderna har angetts att luften i utrymmena lätt blir dålig, att det går att motverka genom bättre ventilation, genom taket eller genom att göra fönstren öppningsbara har tydligen inte föresvävat ansvariga för ombyggnaden. Genom att bortse från sådana delar av fartyget som tillkommit vid moderniseringen 1945 och delvis försöka nyskapa ett slags utseende som påminner om ett äldre utseende faller sig lätt att i sammanhanget travestera Verner von Heidenstams ord vid renoveringen av Gripsholms slott år 1893 "*Anno Domini 2011 gjordes detta gamla fartyg aendnu gamblare*".

En ytterligare detalj i ombyggnaden som inte känns helt motiverad är att flytta fartygets skorsten en bit akterut. En möjlig förklaring till det ingreppet kan vara regler för rördragning från maskinrum men dessa är inte entydiga och man riskerar samtidigt att ändra fartygets profil, som är i allt väsentligt oförändrad sedan motoriseringen 1953.

På mellandäck är det tänkt att babords mellandäcksgång skall öppnas för allmänheten. I denna gång har, så länge mannaminet sträcker sig, funnits besättningshytter och toaletter. Hur fartygets interiör och exteriör kommer att gagnas eller skadas av ombyggnaden återstår att se. Det kommer att bli frågan om mycket omfattande förändringar ombord och risken är väl att mycket av de träarbeten som kan dateras till när fartyget byggdes vid Motala Verkstad 1899–1900 samt i samband med moderniseringarna 1945 och 1953, väl så kulturhistoriskt intressanta, inredningsarbeten, kommer att försvinna. I underlaget till upphandling av arbetena ombord på *Västan* betonas glädjande nog vikten av vissa utrymmen och de inredningsdetaljer som finns, liksom att nya träarbeten skall ha likvärdigt utseende, men hur det blir i praktiken återstår att se. Alldeles oavsett hur resultatet kommer att te sig, förhoppningsvis bättre än man kan befara, är det en berömvärd insats som Waxholmsbolaget och landstingets trafiknämnd har beslutat att genomföra för att bevara den historiskt mycket intressanta samt uppskattade m/s *Västan* för framtiden.

Motorfartyget *Västan* är äldst i Waxholmsbolagets flotta och därefter följer de över hundra år gamla ångfartygen *Storskär* och *Norrskär*. Fjärde äldsta fartyg är den 47-åriga trojtjänaren *Ramsö* som i somras avrustades inför en försäljning. Fartyget var i trafik under vinterturlistan, lades upp vid varv på Rindö i mitten av april och gick till Kummelnäs varv den 2 juli. För närvarande saknar *Ramsö* nödvändiga certifikat för att kunna gå i trafik med passagerare varför det förefaller otroligt att fartyget kommer att gå mer i trafik så länge det finns ett W på skorstenen, men man kanske aldrig skall säga aldrig...

Ytterligare två waxholmsbåtar kommer att tillbringa vintern på varv för omfattande arbeten. Det är de två V-båtarna; *Viberö* och *Väddö* som skall förses med nya maskinerier samt översyn av inredning. *Väddö* är tursatt under höstturlistans första månad men därefter kan renovering och maskinbyte påbörjas alltmedan *Viberö* är tursatt under hela höstturlistans giltighetstid.

Förra höstens turlistor hade skärgårdsmotiv på omslagen, från Löka på Möja, från Sandhamn samt från Fejan-arkipelagen varav endast det sistnämnda hade en skärgårdsbåt, m/s *Lottina*, i bild. Till höstens turlistor är det skärgårdsbåtar som är huvudmotivet. På häftet med mellersta skärgården är det m/s *Vaxö*, som också har varit omslagsbåt på årets vår- och sommarturlistor för mellersta skärgården. Södra skärgårdens omslag pryds av m/s *Madam* vid Björkvik och det tredje häftet av m/s *Roslagen* som ju har ett geografiskt lämpligt namn för att pryda norra skärgårdens turlista. Bilden av *Roslagen* är tagen vid Möja av allt att döma en tidig sommarmorgon, en måndag åren 1997–1999 var den förhoppningsvis morgonpigge fotografen på plats på Möja vid 05.30-tiden för att ta den stämningsfulla bilden som pryder norra skärgårdens turlista.

På omslaget till mellersta skärgården, som till stora delar visar samma miljö som vårturlistan, skymtar en ålandsbåt i bakgrunden, trojtjänaren *Birger Jarl* vars framtid är ovisst efter skärpta regler för passagerarfartyg i internationell fart. Fartyget, som byggdes vid Finnboda varv 1953 och var ångdrivet fram till en motorisering 1982, har fått segla vidare på dispens i ett par omgångar men tids nog måste fartyget uppfylla de skärpta kraven. Den 15 augusti tas *Birger Jarl* ur trafik under en månad för att byggas om i förhoppning att fartyget därefter skall uppfylla gällande regler.

Årets höstturlista skiljer sig verkligen inte nämnvärt jämfört med förra året och det finns nog anledning att vara glad för det; det vilade ju ett sparbeting över Waxholmsbolagets verksamhet 2011 vilket hade kunnat speglas i nedskärningar av trafiken samt en kortare höstsäsong, men så illa har det inte blivit.



I mellersta skärgården ersätts *Västan* av m/s *Vindöga*, som därmed faktiskt kommer att vara i trafik under höstturlistans första månad. Det har inte hänt på många år. Varken *Vindöga* eller systerfartyget *Solöga* brukar vara tursatta under hösten, eller våren heller för den delen. *Vindöga* har ju också varit stillaliggande ett par somrar; år 2004 av besparingsskäl och 2010 på grund av tekniska problem. *Vindöga* gör hösten 2011 dessutom ett gästspel i mellersta skärgården vilket hör till ovanligheterna, trafikområdet är eljest södra skärgården. Fartyget råkade förrira sig upp i den delen av skärgården under vintern 2011 som ersättning för m/s *Nämdö* och m/s *Gällnö* som hade tagits ur trafik på grund av tekniska problem och *Vindöga* gjorde dessutom ett gästspel i den stockholmsbaserade trafiken under midsommarhelgen 2011. Det faller sig naturligt att *Vindöga* får ersätta *Västan* i trafiken under höstturlistans första månad, då båda fartygen bemannas av samma operatör, Blidösbolaget, och har samma passagerarkapacitet. *Vindöga* och *Solöga* är förresten, i likhet med ålandsbåten *Birger Jarl*, byggda vid det anrika och numera nedlagda Finnboda varv i Nacka.

Lagom till sommarturlistans start återkom Cinderellabåtarna i Waxholmsbolagets turlistor, inte bara som separata tabeller såsom varit fallet de senaste säsongerna utan nu redovisas fartygens turer integrerade i Waxholmsbolagets traddatabeller. Cinderella-turerna finns även med i höstturlistan och Waxholmsbolagets periodkort gäller för resor med Cinderella. Den konflikt som seglade upp mellan rederierna under sommaren 2010 har därmed dämpats en aning men uppenbarligen inte helt och hållet då ett och annat tjuvnyp riktas mot det landstingsägda skärgårdsrederiet från det rederi, Cinderellabåtarna och Strömma Kanalbolaget, som samtidigt också gärna vill vara samarbetspartner till Waxholmsbolaget.

Under hösten skall etapp tre av ombyggnaden av Strömkajen påbörjas, vilket förhoppningsvis kommer att resultera i en ny permanent terminalbyggnad för skärardstrafiken. Under 2011 har Waxholmsbolagets terminal varit inhytt i ett provisorium i höjd med Hovslagargatan. Till vintern 2012-2013 väntar sedan den fjärde och sista etappen av omdaning av Strömkajen.

I höstturlistans tabell 1: **Stockholm-Vaxholm**, presenteras måndag-torsdag i en gemensam tabell, istället för dag för dag såsom förra hösten. Flera nya turer presenteras i denna tabell,



turer med *Sjögull*, *Sjöbris*, *Cinderella I* och *Cinderella II*. Avgången från Stockholm 08.15 måndag-fredag anlöper under hösten **Ytterby** och **Vikingsborg**, vilka därmed får nya anlöp. Förra hösten anlöpdes istället Stegesund och Skarpöborg men dessa bryggor förlorar denna utgående tur och resenärer dit får ge sig till tåls femtio minuter, nästa förbindelse går 10.05 från Vaxholm. Betydligt fler turer till just **Stegesund** och **Skarpöborg** liksom även **Edholma** har fått anmärkningen **a** i tabellen för utgående turer vilket innebär att bryggorna endast anlöps för avstigande resenärer.

Bryggan vid **Vikingsborg** får en nytt anlöp fredagar kl. 17.20 under höstturlistans första giltighetsmånad med m/s *Vindöga* på väg mot Vaxholm och Stockholm.

På traderna **Stockholm-Grinda-Gällnö** samt **Stockholm-Sandhamn** (m/s *Cinderella II*) anges veckodagarnas namn inte bara på svenska utan även på engelska.

På traden **Ropsten-Tranholmen-Storholmen-Frösвик** ändrades trafiken som en följd av den nya entreprenören Ressel Rederi AB vilket medför att m/s *Storholmen* ligger i Ropsten när inte fartyget går i trafik, till skillnad från tidigare när fartyget hörde hemma i Vaxholm. Nyordningen innebär fler förbindelser på traden, vilket behandlades i vårnumret av Skärgårdstrafikanten. Trafiken skiljer sig en hel del från förra hösten, varför en jämförelse blir orättvis. Turlistan påminner i stor utsträckning om den som gällde under vårturlistan 2011. Måndagar-fredagar är det endast några smärre tidsjusteringar som skiljer höstturlistan från vårturlistan, fem minuters justering vid avgång från Ropsten samt att Frösviks brygga har fått ytterligare en förbindelse strax efter kl. 18.40.

Lördagar och söndagar gäller samma turlista, med den skillnaden att lördagar finns en tur från Ropsten kl. 09.00. Den turen går inte söndagar. Avgångstiderna eftermiddagar från Ropsten är samma som söndagar förra hösten, 14.45, 16.00 och 17.15, vilket samtidigt innebär en tidigareläggning av avgångarna med en timme jämfört med våren 2011.

Tabellen **Stavsnäs-Styrsvik-Sandhamn-Harö** skiljer sig inte nämnvärt från förra hösten och därmed kan sägas att ordningen är återställd, fram till den 18 september körs en lunchtur kl. 12.40 från Stavsnäs med *Cinderella II*, måndagar *Askungen*. Under våren 2011 gick en motsvarande tur med fartygen *Madam* eller *Sjösaga*. Cinderellabåtarna gör även en tur från Sandhamn in till Stavsnäs kl. 11.50 men till skillnad från tidigare, går den turen inte via **Harö-Hagede**, måndag-fredag eller söndag.

På **nämdötraden** har bryggan **Ekholmen** tillkommit i turlistan, den infördes redan till sommarturlistan men då kunde bryggan inte börja att trafikeras men förhoppningen är att bryggan kan komma att anlöpas under höstturlistan. I övrigt kan noteras att omstigningstiden mellan buss eller tåg samt båt vid olika fastlandsbryggor, **Saltsjöbaden**, **Björkvik**, **Stavsnäs**, har minskat sedan förra årets höstturlista.

En tur fredagar från **Utö** 16.00 och från **Årsta** 17.15 gick förra hösten endast fram till mitten av september, så icke i år, den förbindelsen upprätthålls under hela höstturlistans giltighetstid.

Den förbindelse på traden **Nynäshamn-Nättarö-Ålö** som introducerades hösten 2010, torsdagar fram till 6 november från Ålö 14.50 samt återfärd från Nynäshamn 18.05, finns kvar även i höst. Under hösten genomförs omfattande banarbeten på Nynäsbanan och pendeltågen till Nynäshamn ersätts av buss från Västerhaninge under perioden 22 augusti till 20 november. Detta påverkar resenärer på traden **Nynäshamn-Nättarö-Ålö** samt **Ankarudden-Landsort**.

En nyhet förra hösten var förbindelser måndag-torsdag på traden **Stockholm-Vättersö-Blidösundet-Gräskö-Norröra-Söderöra-Svartlöga-Rödlöga** under turlistans första två giltighetsveckor och denna resmöjlighet erbjuds resenärerna även i höst, avgång från Strömkajen 09.00 och från Rödlöga fyra timmar senare. Skillnaden i turupplägget är att förra året fick resenärer från bryggorna Brokholmen till och med Norrsund stiga ombord på utgående tur medan i höst anlöps bryggorna även på ingående tur, från Norrsund 13.40.

I trafiken från **Söderöra** till **Bromskär** med taxibåten m/s *Sirena*, får i höst **Norröra** en ny ingående förbindelse måndag-fredag med avgång 06.30.

Under hösten 2011 väntas en ny VD för Waxholmsbolaget utses och de ännu diffusa planerna för en ny upphandling av fartygstrafiken bör klarna. År 2011 kommer i skärgårdstrafikens historia att framstå som ett rörigt år. I ingressen nämndes andra sådana år; 1959 och 1967. År 1959 ställde det då privatägda Waxholmsbolaget in stora delar av sin trafik efter oenighet med det allmänna; stat, berörda kommuner och landsting om ersättningsnivåer för att bedriva trafik under de olönsamma delarna av året. Den 1 maj det året fick det allmänna organisera trafik med inhyrda båtar fram till dess en ny överenskommelse med dåvarande Waxholmsbolaget kom till stånd och trafiken återupptogs i början av juni. Stat, kommuner och landstingets ökade engagemang våren 1959 ledde till att ett nytt rederi, det nuvarande Waxholmsbolaget, med Vaxholms stad som ägare, övertog ansvaret för skärgårdstrafiken 1 oktober 1964. Skärgårdsstaden klarade, trots stöd från Stockholms stad, staten och landstinget, inte i längden det ekonomiska ansvaret för skärgårdstrafiken och våren 1967 var läget akut, pengarna var slut, båtar låg upplagda och besättningar hotade att gå i strejk. I det läget övertog landstinget rederiet, tämligen handgripligt genom att företrädare uppenbarade sig på rederikontoret i Vaxholm och bland annat utestängde dittillsvarande VD från verksamheten. I slutet av maj 1967 övertog landstinget (eller rättare sagt KSL) Waxholmsbolaget och alltsedan dess har skärgårdstrafiken varit ett regionalt ansvar, sedan 1971 inom Stockholms läns landsting. Nu har landstingets politiska ledning sett till att även år 2011 har blivit händelserikt. Men det har ännu inte påverkat trafiken, båtarna går som de skall, till stor belåtenhet för alla oss som vill uppleva Stockholms skärgård.

*Lars Berglöf*





# TRAFIKRÅDSMÖTE

Torsdagen den 20 oktober 2011 kl. 18.30 - ca 21.00

Lokal: Hartwickska huset, Gästabudsalen,

S.t Paulsgatan 39A (ingång från gatan)

T-bana: Mariatorget, buss 43, 55 och 66, Timmermansgatan  
— hållplats Krukmakargatan

Vid detta möte presenteras och diskuteras aktuella frågor. Inte minst ska vi försöka få "det senaste" vad gäller skärgårdstrafiken. Vi kommer att behandla inkomna förslag från föreningens medlemmar. Förslag och synpunkter helst i förväg till vårt kansli.

Särskild kallelse kommer att skickas till bryggföreningar och organisationer som är registrerade i Trafikantföreningen. Till enskilda medlemmar utgår ingen ytterligare kallelse varför vi ber Dig notera datum redan nu.

# BRYGGRÅDSMÖTE

Torsdagen den 10 november 2011 kl. 18.30 - ca 21.00

Lokal: Hartwickska huset, Gästabudsalen, adress som ovan

Programmet är inte klart vid denna tidnings utgåva men vi kommer i sedvanlig ordning redovisa aktuella bryggfrågor

Särskild kallelse till brygghållare (föreningar och organisationer) utsändes även till detta möte. Till enskilda medlemmar utgår ingen ytterligare kallelse.

VÄL MÖTT



## Skärgårdstrafikanten

Organ för Skärgårdens trafikantförening

**Ansvarig utgivare**  
Bengt Adamsson (Ordförande)

**Redaktör**  
Marianne Jonsson  
tel. 08-662 89 02

**Expedition** Nybrogatan 76<sup>nb</sup>  
114 41 Stockholm

**Telefon och fax** 08-662 89 02

**Öppettider** Måndag-fredag 11.00-14.00

**Plusgiro** 70 17 48-6

**Internet** [www.skargardstrafikanten.se](http://www.skargardstrafikanten.se)

**e-post** [info@skargardstrafikanten.se](mailto:info@skargardstrafikanten.se)